

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Інноваційні технології навчання української мови у школі
Освітня програма	Середня освіта (Українська мова і література, Англійська мова)
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90годин
Вид підсумкового контролю з	залік
Мова викладання	українська
Викладач	Павлюк Н.П., канд. пед. наук, доцент кафедри української мови
CV викладача на сайті кафедри	https://drive.google.com/drive/folders/0B0drHDAck7zfV0lJOGJldXlhc00
E-mail викладача	nataliia.pavliuk@rshu.edu.ua

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – на основі знань, отриманих із дисциплін методичного циклу сформувати в здобувачів комплекс компетенцій про сучасні технології викладання української мови та методичні вміння їх упроваджувати у власній педагогічній діяльності з метою підвищення ефективності навчального процесу в закладах освіти й отримання високих освітніх результатів відповідно до вимог суспільства.

Основні завдання дисципліни:

1. Поглибити знання про перспективні педагогічні технології, ознайомити здобувачів зі специфікою застосування їх у практиці навчання мови.
2. Вивчити й узагальнити кращий педагогічний досвід, спрямований на особистісно орієнтоване, розвивально-креативне навчання мови.
3. Виробити в здобувачів уміння й навички використовувати нові педагогічні системи у власній практиці навчання мови.
4. Розробляти власні методичні технології на основі переосмислення традиційних методів навчання, навчальних освітніх технологій.
5. Виробити здатність критичного ставлення до інформації, яка з'являється у фахових виданнях.
7. Впроваджувати сучасні технології навчання української мови в ЗНЗ.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інноваційних технологій навчання української мови

Тема 1. Поняття «педагогічна технологія» та її класифікація

Розглядається питання про педагогічну технологію, як систему методів, прийомів і засобів навчання, що забезпечують ефективне досягнення освітніх цілей. Вона класифікується за різними критеріями: за рівнем застосування (загальнопедагогічні, предметні, локальні), за підходом до навчання (традиційні, інноваційні), за характером управління (жорсткі, гнучкі). Педагогічні технології у навчальному процесі сприяють підвищенню якості освіти та розвитку компетентностей учнів.

Тема 2. Інноваційні технології як основа модернізації навчання української мови

Інноваційні технології в навчанні української мови – це сучасні методики та підходи, що сприяють підвищенню ефективності освітнього процесу, активізації пізнавальної діяльності учнів і розвитку їхньої мовленнєвої компетентності. До них належать особистісно-орієнтоване навчання, проектні методи, технології критичного мислення (як засіб) та інтерактивні форми роботи цифрові освітні ресурси. Впровадження інноваційних технологій модернізує систему навчання, робить уроки цікавими та наближеними до реальних комунікативних ситуацій.

Тема 3. Компетентнісний підхід у навчанні української мови

Компетентнісний підхід у навчанні української мови передбачає формування в учнів не лише знань, а й умінь застосовувати їх у реальних мовленнєвих ситуаціях. Він спрямований на розвиток комунікативної, соціокультурної та критично-аналітичної компетентностей, що забезпечують успішну мовну діяльність. Такий підхід робить навчання практикоорієнтованим, сприяє інтеграції знань і розвитку ключових навичок 21 століття.

Тема 4. Методика впровадження перспективних технологій у ЗНЗ

Методика впровадження *перспективних технологій* у ЗНЗ передбачає поетапне впровадження інноваційних методів навчання, адаптованих до потреб учнів та освітніх стандартів. Вона включає аналіз освітнього середовища, вибір оптимальних технологій (проектне навчання, технологія критичного мислення, цифрові ресурси), підготовку вчителя та поетапне тестування ефективності. Такий підхід сприяє модернізації освітнього процесу, підвищенню мотивації учнів і розвитку їхньої компетентності у вивченні української мови.

Змістовий модуль 2. Особистісно-орієнтовані та розвивальні технології навчання

Тема 5. Технологія особистісно-орієнтованого навчання української мови

Технологія *особистісно-орієнтованого* навчання української мови спрямована на врахування індивідуальних особливостей, потреб і здібностей кожного учня. Вона передбачає створення сприятливого освітнього середовища, використання диференційованих завдань, інтерактивних методів і рефлексивних технік. Такий підхід забезпечує глибше засвоєння матеріалу, розвиває мовленнєві навички та формує мотивацію до навчання.

Тема 6. Технології розвивального навчання: сутність, методика реалізації

Технології розвивального навчання спрямовані не лише на засвоєння знань, а й на активний розвиток мислення, мовлення та творчих здібностей учнів. Методика їх реалізації включає проблемне навчання, дослідницькі завдання, евристичні бесіди та інтерактивні методи, що стимулюють самостійність і критичне мислення. Впровадження цих технологій у навчання української мови сприяє глибшому розумінню мовних явищ і формує в учнів навички активного пізнання.

Тема 7. Методика формування мовленнєвої компетентності учнів

Методика *формування мовленнєвої компетентності* учнів передбачає розвиток умінь ефективно сприймати, розуміти, створювати й аналізувати усні та письмові висловлювання в різних комунікативних ситуаціях. Вона базується на поетапному оволодінні мовними навичками через інтерактивні технології, рольові ігри, дискусії, аналіз текстів і творче письмо. Такий підхід сприяє розвитку комунікативної компетенції, критичного мислення та вмінню адаптувати мовлення до конкретної ситуації спілкування.

Змістовий модуль 3. Кооперативне навчання та проблемні технології

Тема 8. Кооперативне навчання: групові та парні форми роботи

Кооперативне навчання передбачає організацію навчального процесу через взаємодію учнів у групах або парах для досягнення спільної мети. Групові та парні форми роботи сприяють розвитку комунікативних навичок, уміння аргументувати власну думку, слухати інших і працювати в команді. Завдяки такому підходу учні засвоюють матеріал активніше, навчаються співпраці та відповідальності, що особливо важливо у вивченні української мови.

Тема 9. Технологія проблемного навчання української мови

Технологія проблемного навчання української мови передбачає створення навчальних ситуацій, у яких учні самостійно шукають рішення мовних і комунікативних завдань. Методика реалізації включає постановку проблемних запитань, аналіз суперечливих мовних явищ, дослідницьку діяльність та творчі завдання. Такий підхід розвиває критичне мислення, вчить аргументовано висловлюватися та формує вміння застосовувати мовні знання в реальних ситуаціях.

Тема 10. Проектна діяльність у процесі навчання мови

Проектна діяльність у процесі навчання мови – це метод, що передбачає самостійне чи колективне виконання учнями дослідницьких, творчих або практичних завдань, пов'язаних із використанням української мови. Вона сприяє розвитку комунікативних навичок, критичного мислення та вміння застосовувати мовні знання на практиці. Завдяки такому підходу учні вчать самостійно знаходити інформацію, аналізувати її та презентувати результати своєї роботи в різних форматах (презентації, дослідження, мовні відеопроєкти тощо).

Змістовий модуль 4. Розвиток критичного мислення та мовлення учнів

Тема 11. Технологія розвитку критичного мислення

Технологія розвитку критичного мислення у навчанні української мови спрямована на формування в учнів умінь аналізувати інформацію, оцінювати її достовірність і робити обґрунтовані висновки. Вона включає методи дискусії, роботи з текстами, аналіз аргументів, порівняння фактів і пошук альтернативних рішень. Використання цієї технології сприяє не лише глибшому розумінню мовних явищ, а й формуванню самостійного мислення та комунікативних навичок.

Тема 12. Інтерактивні методи розвитку мовлення

Інтерактивні методи розвитку мовлення передбачають активну взаємодію учнів у процесі навчання, що сприяє вдосконаленню їхніх комунікативних навичок. До таких методів належать дискусії, рольові ігри, мозковий штурм, аналіз текстів, дебати та робота в малих групах. Завдяки цим методам учні навчаються чітко висловлювати свої думки, аргументувати позицію та ефективно спілкуватися в різних мовленнєвих ситуаціях.

Тема 13. Використання цифрових технологій у навчанні української мови

Використання цифрових технологій у навчанні української мови відкриває нові можливості для інтерактивного, доступного та ефективного засвоєння матеріалу. Онлайн-

платформи, електронні підручники, мобільні додатки, віртуальні словники та тестові системи допомагають учням розвивати мовленнєві навички у зручному форматі. Завдяки цифровим технологіям навчання стає більш гнучким, персоналізованим і цікавим, що підвищує мотивацію учнів до вивчення мови.